

Μισό αιώνα νωρίτερα, όταν το καθεστώς εόρταζε με τις δικές του προτεραιότητες και το δικό του γούστο τα 150 χρόνια, εκείνη, δεν είχε τον τρόπο να καταλάβει τι την ενοχλούσε.

Ήταν σαν την Μεγάλη εβδομάδα της ίδιας εποχής. Σοβαρή πειθαρχία, ακατάληπτα λόγια, μια περίεργη φοβία και κανένας τρόπος να φέρουν το θυμικό, εκείνης της εύκολης εφηβικής ψυχής στην ουσιαστική πηγή της Ιστορίας. Έτσι δεν είχε τη δύναμη ούτε να υποψιαστεί τα μηνύματα του '21. Πόσω μάλλον, το αληθινό νόημα της εξέγερσης.

Τα 150 χρόνια έγιναν 200, και εκείνη η περί ης ο λόγος, εύκολη εφηβική ψυχή έγινε ολίγον ταλαίπωρη τρίτης ηλικίας που στο μεσοδιάστημα κάτι, υποτίθεται, αντιλήφθηκε και απέκτησε, πάλι υποτίθεται, τα χρειώδη ώστε να ερευνήσει τα τι, τα πως και τα γιατί.

Ε! λοιπόν αυτό που τότε δεν είχε συνειδητοποιήσει, αλλά κάτι ένιωθε, ήταν πως την Ελευθερία, που υμνούσαμε πως κατακτήσαμε, την κακοποιούσαμε. Ότι πάνω στους ύμνους χάθηκε η ουσία της. Ότι οι παράτες, τα ταρατατζούμ, το κοφτό βήμα της παρέλασης δεν την περιποιούσαν. Την έκρυβαν.

Πολλά χρόνια αργότερα πρόσεξε κάτι που γράφτηκε, στο περιοδικό «Δημιουργίες» τ. 11 – 12: «...άδειασαν την πατρίδα και την ελευθερία της τόσο, που καμιά φορά, Θεός συγχωρέσει μας, μισούσαμε και την πατρίδα και την ελευθερία». Και με ένα τρόπο αυτόματο, ταυτίστηκε με αυτή την άποψη.

Πενήντα χρόνια μετά το γούστο της επταετίας, διέκρινε πως έχει αφήσει τα ίχνη του, στο τσαντάκι και την αμφίεση της *première dame* των εορτασμών, στο ανακληθέν εξώφυλλο του Βήματος, στην εισαγωγή *conférencier* από την αλλοδαπή και στην ανάπτυξη 4.000 πάσης φύσεως αστυνομικών δυνάμεων, έξι drones και δυο ελικοπτέρων, για μια παρέλαση που θα

πραγματοποιηθεί χωρίς θεατές.

Έτσι οφείλει να ξαναθυμίσει το σπαραχτικό επίλογο του Σκαρίμπα από «το 21 και η αλήθεια»:

«Παιδιά τελείωσα. Κλείνω την αυλαία. Ταπεινό το βιβλίο μου, λαουτζίδικο. Που είναι οι χρυσόδετες «Τριλογίες» του κ. Κ. Τσάτσου και οι πολύτομοι φιλοσοφικοί Νιαγάρες του κ. Γρ. Κασσιμάτη. Μικρό, σαν 'να κοχύλι του γιαλού, που αν στ' αφτί σου το ζυγώσεις, θ' ακουρμαστείς μέσα του όλην τη βουή του '21. Θ' ακούσεις εκεί τ' αλογοπέταλα και τη βροντώδικη ιαχή του Κολοκοτρώνη «Ίτε παίδες Ελλήνων», τα φτερωτά θούρια του Ρήγα του Βελεστινλή. «Ως πότε παλικάρια» Θ' ακούσεις τους κτύπους της καρδιάς τουνού του έθνους καρδιάς που (παρά του «αττικίζοντας», τον 6ο στόλο και τα θαύματα της Μεγαλόχαρης) δεν έπαψε να πάλλει από τρεις χιλιάδες χρόνια»

Επίκαιρος ιδιαίτερα φέτος, ο ακανθώδης λόγος του ταπεινού τελώνη, καθώς από τη μια το αμερικάνικο αεροπλανοφόρο Dwight D. Eisenhower το οποίο έδωσε στη Σούδα και επισκέφθηκε ο ημεδαπός πρωθυπουργεύων με casual ενδυμασία και τα χέρια στις τσέπες, και από την άλλη η ρωσική φρεγάδα Адмирал флота Касатонов που κατέπλευσε στον Πειραιά και δεν έγινε γνωστό ποιος την επισκέφτηκε.

Να μην λησμονηθεί ασφαλώς, τόσο η επίσκεψη του επί 73 χρόνια διαδόχου του Ηνωμένου Βασιλείου και της δευτέρας συντρόφου, αλλά μοναδικής του αγάπης, όσο και οι παρουσίες του πρωθυπουργού της Ρωσικής ομοσπονδίας και της Γαλλίδος, υπουργού Εθνικής αμύνης. Μεγάλη ατυχία η απουσία του Γάλλου προέδρου που δεν θα δώσει της χαρά της συναναστροφής στην ημετέρα première dame των εορτασμών η οποία ασφαλώς θα αναπολεί νοσταλγικά τα προ 17ετίας (Athens 2004) μεγαλεία της.

Κατόπιν τούτων συνεσταλμένα ερωτά, η πρώην έφηβη και νυν ηλικιωμένη ψυχή, καθώς ατενίζει μια γαλανόλευκη που κυματίζει περήφανα έντονα αέναα μέσα της:

Τι ακριβώς εορτάζουμε;

